

**TRƯỜNG ĐẠI HỌC VĂN HÓA HÀ NỘI
KHOA THƯ VIỆN THÔNG TIN**

**PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN
ĐIỆN TỬ TẠI CỤC THÔNG TIN VÀ CÔNG
NGHỆ QUỐC GIA**

KHÓA LUẬN TỐT NGHIỆP

SINH VIÊN THỰC HIỆN: NGUYỄN THỊ HÀ

LỚP: TV40B

GIẢNG VIÊN HƯỚNG DẪN: THS.KIỀU KIM ÁNH

HÀ NỘI – 2012

LỜI CẢM ƠN

Trong quá trình thực hiện khóa luận bên cạnh sự cố gắng, nỗ lực của bản thân, Em xin được bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc của mình tới Th.s Kiều Kim Ánh – người Thầy đã trực tiếp hướng dẫn tận tình, chu đáo Em trong suốt quá trình nghiên cứu.

Em xin chân thành cảm ơn các Thầy, Cô khoa Thông tin – thư viện, các Cán bộ của Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia, cùng bạn bè đã giúp đỡ Em hoàn thành khóa luận của mình.

Mặc dù đã có sự cố gắng nhưng do thời gian và khả năng có hạn nên đề tài không tránh khỏi những hạn chế nhất định. Em rất mong nhận được sự chỉ bảo và góp ý của các Thầy cô, cán bộ thư viện để khóa luận ngày càng hoàn thiện hơn.

Trân trọng cảm ơn!

Hà Nội, Ngày 22 Tháng 05 Năm 2012

Sinh viên thực hiện

Nguyễn Thị Hà

MỤC LỤC

MỞ ĐẦU	8
CHƯƠNG 1: NGUỒN LỰC THÔNG TIN ĐIỆN TỬ VỚI HOẠT ĐỘNG CỦA CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA.	11
1.1 Nguồn lực thông tin điện tử	11
1.1.1 Khái niệm nguồn lực thông tin điện tử.....	11
1.1.2 Vai trò của nguồn lực thông tin điện tử.....	14
1.1.3 Thành phần của nguồn lực thông tin điện tử.....	18
1.1.4 Đặc điểm nguồn lực thông tin điện tử.....	20
1.2 Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia	23
1.2.1 Lịch sử hình thành	23
1.2.2 Vai trò của Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia đối với hoạt động khoa học và công nghệ.....	28
1.2.3 Người dùng tin và nhu cầu tin.....	30
1.2.4 Nguồn nhân lực	38
1.2.5 Cơ sở vật chất.....	42
1.3. Tầm quan trọng của nguồn lực thông tin điện tử đối với Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia	43
CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN ĐIỆN TỬ TẠI CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA	46
2.1 Đặc điểm nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia	46
2.1.1 Hình thức.....	46
2.1.2 Ngôn ngữ.....	68
2.1.3 Thời gian xuất bản.....	69
2.1.4 Nội dung.....	71

2.2 Công tác phát triển nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia.....	73
2.2.1 Chính sách phát triển	73
2.2.2 Phương thức phát triển	75
2.2.3 Nguồn phát triển.....	77
2.2.4 Hợp tác và chia sẻ nguồn lực thông tin	81
2.3 Đánh giá chung.....	83
2.3.1 Ưu điểm	83
2.3.2 Hạn chế	84
CHƯƠNG 3: CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN ĐIỆN TỬ TẠI CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA.....	87
3.1 Tăng cường bổ sung các nguồn tin điện tử	87
3.2 Nâng cao chất lượng các nguồn tin điện tử.....	89
3.3 Phát triển cơ sở hạ tầng thông tin và ứng dụng công nghệ thông tin.....	90
3.4 Tăng cường kinh phí phát triển các nguồn tin điện tử.....	91
3.5 Mở rộng quan hệ hợp tác trong và ngoài nước.....	92
3.6 Nâng cao trình độ nghiệp vụ thông tin – thư viện	94
3.6.1 Nâng cao trình độ nghiệp vụ thông tin – thư viện cho cán bộ	94
3.6.2 Đào tạo, hướng dẫn người dùng tin.....	96
3.7 Tăng cường công tác tuyên truyền về nguồn tin điện tử.....	98
3.8 Tăng cường chia sẻ nguồn lực thông tin điện tử qua Consortium.....	98
KẾT LUẬN.....	101
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	103
PHỤ LỤC	105

MỞ ĐẦU

1. Lí do chọn đề tài

Sự phát triển mau lẹ của công nghệ thông tin và viễn thông đã và đang tác động mạnh tới mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Công nghệ thông tin đang được sử dụng rộng rãi trong mọi lĩnh vực của đời sống xã hội. Với việc kết nối mạng, áp dụng các công nghệ, tri thức không còn tồn tại ở các địa điểm xa xôi, cách trở và khó tiếp cận hoặc chỉ giới hạn với một số ít người sử dụng. Thông tin đã trở thành nguồn tài nguyên quan trọng đối với tất cả các quốc gia, trong đó thông tin điện tử ngày càng chiếm được vị thế của mình trong tất cả các lĩnh vực bởi sự tiện dụng và nhanh chóng của nó.

Hiện nay, tại các thư viện và cơ quan thông tin, xu hướng đang chuyển dần thông tin từ dạng truyền thống được lưu trữ trên các vật mang tin như sách, báo, tạp chí... sang dạng thông tin được lưu trữ trên các đĩa CD-ROM, EBOOKS ..., Một yêu cầu được đặt ra là làm sao đó để đẩy mạnh công tác phát triển nguồn tin điện tử tại các thư viện để nâng cao hiệu quả cung cấp thông tin cho người dùng tin góp phần thúc đẩy xã hội phát triển không ngừng.

Từ yêu cầu trên, việc phát triển nguồn lực thông tin điện tử là một trong các nhiệm vụ chiến lược trong quá trình hiện đại hóa Thư viện, là nền tảng để phát triển kho tài nguyên thông tin hướng tới xây dựng thư viện số, góp phần giải quyết các vấn đề về đổi mới và nâng cao chất lượng thông tin hiện nay.

Xuất phát từ nhiệm vụ của thư viện trong giai đoạn hiện nay, nhận thức rõ việc nâng cao chất lượng phát triển nguồn lực thông tin điện tử là một vấn đề cấp thiết.

Thực hiện chức năng “là đầu mối liên kết trung tâm của mạng lưới các tổ chức dịch vụ thông tin KH&CN” và “thực hiện chức năng thông tin, phổ biến, tuyên truyền về KH&CN; tổ chức hoạt động và quản lý Chợ Công nghệ và

Thiết bị Việt Nam, Thư viện Trung ương về KH&CN, mạng thông tin KH&CN quốc gia; thực hiện việc đăng ký chính thức các tài liệu, kết quả thực hiện các chương trình, đề tài, đề án, dự án nghiên cứu và phát triển KH&CN, điều tra cơ bản cấp Nhà nước, cấp Bộ. Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ cần phải đẩy mạnh hơn nữa hoạt động thông tin KH&CN, nhanh chóng xây dựng và tạo lập các nguồn tin điện tử dựa trên những nhu cầu đích thực của NDT. Việc xây dựng và tổ chức NLTTĐT đầy đủ về số lượng, phong phú về nội dung, đa dạng về hình thức sẽ là một giải pháp quan trọng để nâng cao hiệu quả hoạt động tại Cục trong giai đoạn mới.

Chính vì vậy, Tôi quyết định chọn đề tài: “Phát triển nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia” làm khóa luận tốt nghiệp, nhằm tìm hiểu một cách sâu sắc về công tác này, từ đó những đề xuất nhằm nâng cao chất lượng thông tin, góp phần làm tăng hiệu quả hơn nữa hoạt động của thư viện, cơ quan thông tin.

2. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu

Đối tượng nghiên cứu là công tác phát triển nguồn lực thông tin điện tử ở Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia.

Phạm vi nghiên cứu

Công tác tạo lập, phát triển, quản lý, tổ chức nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia.

3. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

Mục đích nghiên cứu:

Đề tài nghiên cứu và đề xuất những giải pháp phù hợp nhằm tăng cường hiệu quả công tác Phát triển nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia

Nhiệm vụ nghiên cứu:

Tìm hiểu thực tế việc Phát triển nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia.

Đề xuất một số giải pháp tăng cường hiệu quả Phát triển nguồn lực thông tin điện tử tại Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ Quốc gia đồng thời đưa ra một số giải pháp nhằm nâng cao chất lượng hoạt động cung cấp thông tin có hiệu quả.

4. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu tư liệu.

Khảo sát thực tiễn.

Phương pháp phân tích.

Phương pháp tổng hợp.

Phương pháp thống kê

5. Bố cục của khóa luận

Ngoài phần mục lục, lời nói đầu, danh mục các tài liệu tham khảo, phần nội dung của khóa luận gồm 3 chương:

CHƯƠNG 1: NGUỒN LỰC THÔNG TIN ĐIỆN TỬ VỚI HOẠT ĐỘNG CỦA CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA.

CHƯƠNG 2: THỰC TRẠNG CÔNG TÁC PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN ĐIỆN TỬ TẠI CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA.

CHƯƠNG 3: CÁC GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NGUỒN LỰC THÔNG TIN ĐIỆN TỬ TẠI CỤC THÔNG TIN KHOA HỌC VÀ CÔNG NGHỆ QUỐC GIA.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Bộ Khoa học và Công nghệ (2010), *Điều lệ tổ chức và hoạt động Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia*, Hà Nội.
2. Cục Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia (2010), *Báo cáo tổng kết 10 năm thực hiện Pháp lệnh thư viện (2001 – 2010)*, Hà Nội.
3. Đoàn Phan Tân (2001), *Thông tin học*, Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
4. Đoàn Phan Tân (2001), *Tin học trong hoạt động thông tin – thư viện*, Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
5. Đoàn Phan Tân (2009), *Tin học tư liệu*, Đại học Quốc gia Hà Nội, Hà Nội.
6. Lê Anh Tiến (2010), *Xây dựng và phát triển nguồn lực thông tin điện tử ở Học viện Hậu cần*, Luận văn thạc sĩ khoa học thư viện, Học viện Hậu cần, Hà Nội.
7. Lê Thế Long (2006), *Tăng cường nguồn tin điện tử tại Trung tâm Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia*, Luận văn thạc sĩ khoa học thư viện, Trung tâm Thông tin Khoa học và Công nghệ quốc gia, Hà Nội.
8. Mạc Thùy Dương (2005), *Xây dựng và khai thác nguồn lực thông tin điện tử tại Thư viện Quân đội*, Luận văn thạc sĩ khoa học thư viện, Thư viện Quân đội, Hà Nội.
9. Mai Hà (1999), *Chiến lược phát triển KH&CN ở Việt Nam đến năm 2010*, Trung tâm Khoa học Tự nhiên và Công nghệ quốc gia, Hà Nội.
10. Nguyễn Hữu Viêm (2004), Sách điện tử: Thách thức của phát triển, “*Tạp chí Thông tin và Tư liệu*”, (4), tr. 20-23.

11. Nguyễn Văn Khanh (1998), “*Thông tin Khoa học và Công nghệ: Hiện trạng và trọng tâm phát triển*”, Kỷ yếu hội nghị ngành Thông tin – Tư liệu Khoa học và Công nghệ, tr. 5-13.
12. Nguyễn Viết Nghĩa (2000), *Nghiên cứu xây dựng chính sách phát triển các nguồn tin khoa học và công nghệ của Trung tâm Thông tin Tư liệu Khoa học và Công nghệ quốc gia giai đoạn 2000-2010*, Đề tài cấp Trung tâm, Trung tâm Thông tin Tư liệu Khoa học và Công nghệ quốc gia, Hà Nội.
13. Tạ Bá Hưng (2009), Thông tin khoa học và công nghệ Việt Nam – 50 năm xây dựng và phát triển, « *Tạp chí Hoạt động khoa học* », (11), tr. 12 – 14.
14. Trần Bích Hồng, Cao Minh Kiểm (2004), *Tra cứu thông tin trong hoạt động thông tin – thư viện: Giáo trình dùng cho sinh viên đại học và cao đẳng ngành thư viện – thông tin*, Trường Đại học Văn hóa, Hà Nội.
15. Trần Mạnh Tuấn (1998), *Sản phẩm và dịch vụ thông tin thư viện*, Trung tâm Thông tin tư liệu Khoa học và Công nghệ quốc gia, Hà Nội.
16. Vũ Văn Sơn (1998), “*Đảm bảo nguồn thông tin trong giai đoạn công nghiệp hóa – hiện đại hóa*”, Kỷ yếu hội nghị ngành Thông tin – Tư liệu Khoa học và Công nghệ, tr. 63-71.

Nguồn tham khảo khác:

Nguồn tin khai thác trên mạng Vista (<http://www.Vista.gov.vn>)

Nguồn tin khai thác trên Internet.